

Gevher Nesibe Mah. İstasyon Cad. Çiçek Sk. Tuna Apt. No:2/7 Kocasinan/KAYSERİ
Ofis Telefonu: 0352 220 25 80 CEP Telefonu: 0506 028 5420
E-Posta Adresi: av.fatihsamiltat@gmail.com Elektronik Tebligat Adresi: 16638-36089-52593
KEP Adresi: fatihsamil.tat@hs01.kep.tr

YARGITAY BAŞKANLIĞI

BİRİNCİ BAŞKANLIK KURULUNA

İÇTİHADİ BİRLEŞTİRME

TALEBİNDE BULUNAN : Av. Fatih Şamil TAT (Kayseri Barosu – 3985)

Adres: Gevher Nesibe Mah. İstasyon Cad. Tuna Apt. Kat: 7
Numara: 7 Kocasinan/KAYSERİ

KONU : Bankalar tarafından kullanılan kredilerin “emekli maaşından” kesinti yapılarak tahsil edilmesi, bu kesintiye dayanak olarak gösterilen (uyuşmazlığın diğer tarafı ile yapılan) “Takas Mahsup Virman Konulu Sözleşmesinin” ileri sürülerek kesinti yapıp yapılamayacağı ile alakalı Yargıtay 11. Hukuk Dairesi ve Yargıtay 3. Hukuk Dairesi arasında meydana gelen içtihat farklılıklarının Yargıtay Kanunu m. 45 hükmüne istinaden giderilmesi talebinden ibarettir.

AÇIKLAMALAR :

I. UYUŞMAZLIĞA KONU OLAYLARIN ÖZETİ

§1 Yargıtay 11. Hukuk Dairesi ve Yargıtay 3. Hukuk Daireleri arasında meydana gelen “uyuşmazlığa konu” olaylar özet itibariyle; “emekli maaşından davalı banka(lar) tarafından kullanılan kredilerden mahsup edilmek üzere (Takas-Mahsup-Virman Sözleşmesi doğrultusunda) yapılan kesintilerin haksız ve hukuki dayanaktan yoksun olması nedeniyle iadesi” isteminden ibarettir.

Gevher Nesibe Mah. İstasyon Cad. Çiçek Sk. Tuna Apt. No:2/7 Kocasinan/KAYSERİ

Ofis Telefonu: 0352 220 25 80 CEP Telefonu: 0506 028 5420

E-Posta Adresi: av.fatihshamilat@gmail.com Elektronik Tebligat Adresi: 16638-36089-52593

KEP Adresi: fatihshamil.tat@hs01.kep.tr

II. UYUŞMAZLIĞA KONU KARARLAR¹

A. YARGITAY 11. HUKUK DAİRESİNE AİT KARARLAR^{2 3}

1. Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 18.12.2024 tarih 2024/5125 E., 2024/9210 K. Sayılı Kararı

§2

“(Dava) Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkili ile davalı bankanın Balgat Şubesi arasında imzalanan kredi sözleşmesine dayalı kredi kartı borçlarının tahsili amacıyla müvekkilinin davalı banka nezdinde bulunan ve emekli maaş ödemelerini aldığı hesabından hukuka aykırı şekilde maaş kesintisi yapıldığını, davalı bankanın müvekkilinin hesabına bloke koyduğunu, kesinleşmiş bir icra takibi olmadan müvekkilinin hesabından kesintiler yapılamayacağını ileri sürerek, fazlaya ilişkin talep ve dava hakları saklı kalmak kaydıyla davalı Balgat Şubesi tarafından yapılan kesintilere karşılık 500,00 TL maddi tazminatın kesintinin gerçekleştiği tarihten itibaren işleyecek avans faizi ile davalıdan tahsiline ve davacı vekili 05.02.2024 tarihli ıslah dilekçesi ile 39.207,24 TL'nin her bir kesinti tutarı için kesintinin gerçekleştiği tarihten itibaren işleyecek avans faiziyle birlikte davalıdan tahsili ile davacıya ödenmesine karar verilmesini talep etmiştir. (...) **(Yerel Mahkeme Kararı)** Mahkemece bozma ilamına uyularak somut olayda, davacı hakkında; davalı banka tarafından başlatılmış bir icra takibi bulunmadığı, icra takibinde haciz sırasında veya haciz işleminin gerçekleşmesinden sonraki dönemde davacının haczedilmesi mümkün olmayan mal ve haklardan olan maaşına haciz konulması yönünde açık bir muvafakatinin de bulunmadığı, diğer yandan; **Yargıtay Hukuk Genel Kurulu 2017/(13)3-1980 Esas, 2021/829 Karar sayılı ve 24.06.2021 tarih ve 2018(19)11-365 Esas, 2021/1661 Karar sayılı kararında; 2004 sayılı İcra İflas**

¹ Talep Konusu ile ilgili dairelerin üç adet kararı sunulmuştur. Benzer kararların tespitini talep ederiz.

² Kararların tamamı “Mevzuat Bilgi Sistemi UYAP Mevzuat ve İçtihat Programı” adresinden alınmıştır. Söz konusu kararlar “Yeniden Eskiye” doğru sıralanmıştır.

³ Dilekçemizde belirtilmeyen ancak benzer yönde verilmiş Yargıtay 11. Hukuk Dairesi Kararları;

1. Yargıtay 11. HD., E. 2021/3079 K. 2022/6558 T. 3.10.2022
2. Yargıtay 11. HD., E. 2021/1871 K. 2022/5923 T. 15.9.2022
3. Yargıtay 11. HD., E. 2022/1824 K. 2022/3180 T. 20.4.2022
4. Yargıtay 11. HD., E. 2021/5964 K. 2022/1022 T. 11.2.2022

Gevher Nesibe Mah. İstasyon Cad. Çiçek Sk. Tuna Apt. No:2/7 Kocasinan/KAYSERİ

Ofis Telefonu: 0352 220 25 80 CEP Telefonu: 0506 028 5420

E-Posta Adresi: av.fatihshamilat@gmail.com Elektronik Tebligat Adresi: 16638-36089-52593

KEP Adresi: fatihshamil.tat@hs01.kep.tr

Kanunu'nun (2004 sayılı Kanun) 83 üncü maddesi gereğince; bir icra takibi başlatılıp, maaşından haciz suretiyle borcun ödenmesine izin verildiği yönünde davacının iradesinin açıkça ortaya konulduğundan bahsedilemeyeceğinden takas ve mahsup yönünde verilen muvafakatin geçerli sayılamayacağına hükmedildiği, böylece taraflar arasındaki sözleşmenin 2/2-b maddesine göre davalı bankanın söz konusu takas ve mahsuba istinaden vadesi gelen kredi taksitlerini, davacıya ait maaş hesabından haksız olarak toplam 39.207,24 TL tahsil edildiği, ıslah dilekçesi ile artırılan miktara karşı zamanaşımı itirazında bulunulmuş ise de; kredi geri ödeme planına göre en son taksit bedelinin 24.12.2018 olduğu ve sözleşmenin halen geçerli ve ayakta olduğu, davacının bu sözleşme uyarınca haksız olarak yaptığı kesintileri talep yönünden on yıllık zamanaşımı süresi dolmadığından bu yöndeki itirazının yerinde olmadığı gerekçesiyle davanın kabulüne karar verilmiş, hüküm davalı vekilince temyiz edilmiştir. (...) (Uyuşmazlık) **Dava, emekli maaşından yapılan kesintilerin iadesi istemine ilişkindir. (Değerlendirme) Davalı vekilinin yerinde görülmeyen tüm temyiz itirazlarının reddi ile usul ve kanuna uygun olan kararın onanmasına” karar verilmiştir. Karar içeriğinde de açıklandığı üzere verilen muvafakatin mezkûr kanun hükümlerine aykırılık teşkil edeceği açıkça ifade edilmiştir.**

2. Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 10.01.2023 tarih 2021/8931 E., 2023/111 K. Sayılı Kararı

§3

“(Dava) Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin SGK'dan emekli olduğunu ve emekli maaşının ...Ziraat Bankası Şubesi'ndeki ...5003 nolu hesaba yattığını, müvekkilinin aynı zamanda yurt dışında Almanya'da işçi olarak çalıştığından malulen emeklilik hakkı kazandığını ve bu emeklilik maaşının da ...Ziraat Bankası Şubesi'ndeki ...5002 nolu hesabına yattığını, kendi adını taşıyan torunu ...'nin şirketi olan Günseli Nakliyat firmasının Ziraat Bankası Seyranbağları Şubesi'nden kullandığı krediye müvekkilinin kefil olduğunu, ödenmeyen kredi borcundan müvekkilinin kefil olarak

Gevher Nesibe Mah. İstasyon Cad. Çiçek Sk. Tuna Apt. No:2/7 Kocasinan/KAYSERİ

Ofis Telefonu: 0352 220 25 80 CEP Telefonu: 0506 028 5420

E-Posta Adresi: av.fatihsamiltat@gmail.com Elektronik Tebligat Adresi: 16638-36089-52593

KEP Adresi: fatihsamil.tat@hs01.kep.tr

sorumlu olduğu gerekçesiyle emekli maaşlarının olduğu hesaba bloke konulduğunu ileri sürerek haksız blokenin kaldırılmasına, haksız bloke ile el konulan paranın şimdilik 5.000,00 TL'sinin elkoyma tarihinden itibaren işleyecek reeskont faizi ile birlikte davalıdan tahsiline karar verilmesini talep etmiş, 27.04.2015 tarihli ıslah dilekçesi ile talebini 83.000,00 TL'ye yükseltmiştir. (...) (Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme) Dava, davalı bankanın, davalı banka ile dava dışı asıl borçlu arasındaki kredi sözleşmesini müteselsil kefil sıfatıyla imza eden davacının emekli maaş hesabından borcun tahsili için yaptığı kesintilerin istirdadı istemine ilişkindir. Taraflar arasında, davalı bankanın yaptığı kesintilerin hukuka uygun olup olmadığı, dolayısıyla iadesi gerekip gerekmediği, iadesi gerekiyorsa tamamının mı yoksa Mahkeme gerekçesinde belirtildiği şekilde bir kısmının mı iadesi gerektiği ve davacının davalı banka nezdinde bulunan hesaplarının hangisinin emekli maaş hesabı olduğu konularında uyuşmazlık bulunmaktadır. **(Değerlendirme ve Gerekçe)** Dosyadaki yazılara, Mahkemece uyulan bozma kararı gereğince hüküm verilmiş olmasına, delillerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmamasına, davacının kefaletinin 818 sayılı Borçlar Kanunu döneminde verilmiş olduğu gözetildiğinde, kefaletin geçerli olabilmesi için eş rızasına gerek bulunmamasına ve davacının davalı banka nezdindeki ...005 numaralı mevduat hesabının emekli maaş hesabı olmadığına anlaşılmaya göre, davalı vekilinin tüm, davacı vekilinin ise aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan diğer temyiz itirazları yerinde değildir. **5510 sayılı Kanun'un 93 üncü maddesinin birinci fıkrasında, gelir, aylık ve ödeneklerin, 88 inci maddeye göre takip ve tahsili gereken alacaklar ile nafaka borçları dışında haczedilemeyeceği, bu fıkra göre haczi yasaklanan gelir, aylık ve ödeneklerin haczedilmesine yönelik taleplerin, borçlunun muvafakati bulunmaması halinde reddedileceği öngörülmüş; yine 2004 sayılı Kanun'un 83/a maddesinde, haczi caiz olmayan mallar ve haklar ile kısmen haczi caiz olan şeyler bakımından aynı Kanun'un 82 ve 83 üncü maddelerinde yazılı mal ve hakların haczedilebileceğine dair önceden yapılan anlaşmaların muteber olmadığı belirtilmiştir. Somut olayda davacı, davalı banka ile asıl borçlu arasında imzalanan genel kredi sözleşmesini müteselsil kefil sıfatıyla imzalamış, aynı gün imza ettiği "Virman-Takas- Mahsup**

Gevher Nesibe Mah. İstasyon Cad. Çiçek Sk. Tuna Apt. No:2/7 Kocasinan/KAYSERİ

Ofis Telefonu: 0352 220 25 80 CEP Telefonu: 0506 028 5420

E-Posta Adresi: av.fatihsamiltat@gmail.com Elektronik Tebligat Adresi: 16638-36089-52593

KEP Adresi: fatihsamil.tat@hs01.kep.tr

Talimatı" başlığını taşıyan belgeyle de kredi borcu sebebiyle emekli maaş hesabından kesinti yapılmasına muvafakat etmiştir. Davacı tarafından verilen bu muvafakat, 2004 sayılı Kanun'un 83/a maddesi gereğince geçersiz olduğu gibi özel ve sonradan yürürlüğe giren yasa niteliğindeki 5510 sayılı Kanun'un 93'üncü maddesi uyarınca da davacının emekli maaş hesabından yapılan tüm kesintilerin iadesi gerekir. Bu itibarla, Mahkemece davacının emekli maaş hesabından yapılan tüm kesintilerin iadesi gerekirken olaya uygulanma imkânı olmayan 2004 sayılı Kanun'un 83'üncü maddesine dayalı olarak davanın kısmen kabulüne karar verilmesi doğru görülmemiş bozmayı gerektirmiştir." Şeklinde karar verilmekle istikrarlı şekilde söz konusu görüşünü devam ettirdiği anlaşılmaktadır.

3. Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 03.10.2022 tarih 2021/3079 E., 2022/6558 K. Sayılı Kararı

§4

"Dava, emekli maaşından yapılan kesintilerin iadesi istemine ilişkin olup, mahkemece yazılı gerekçeyle davanın reddine karar verilmiştir. Davacının Bağ-Kur'dan aldığı emekli maaşı ödemesinin davalı banka kanalıyla yapıldığı tartışmasız olup, 5510 sayılı Yasa'nın 93. maddesi uyarınca gelir aylık ve ödeneklerin, 88. maddeye göre takip ve tahsili gereken alacaklar ile nafaka borçları dışında haczedilemeyeceği, bu fıkra göre haczi yasaklanan gelir, aylık ve ödeneklerin haczedilmesine yönelik taleplerin, borçlunun muvafakati bulunmaması halinde, icra müdürü tarafından reddedileceği öngörülmüş, yine İİK'nın 83/a maddesi uyarınca haczi caiz olmayan mallar ve haklar ve kısmen haczi caiz olan şeyler bakımından aynı Yasa'nın 82. ve 83. maddelerinde yazılı mal ve hakların haczedilebileceğine dair önceden yapılan anlaşmaların muteber olmadığı belirtilmiştir. Hacizden önceki bir dönemde haczi caiz olmayan bir malın haczedilebileceği hakkında alacaklı ile yapılan anlaşma geçerli olmadığı gibi davacının maaşı üzerinde haciz bulunmasa da davalı bankanın maaş hesabı üzerinde kesinti uygulaması haciz sonuçlarını doğuracak nitelikte olup, yine davacının davalı banka ile imzaladığı kredi sözleşmesi

Gevher Nesibe Mah. İstasyon Cad. Çiçek Sk. Tuna Apt. No:2/7 Kocasinan/KAYSERİ

Ofis Telefonu: 0352 220 25 80 CEP Telefonu: 0506 028 5420

E-Posta Adresi: av.fatihsamiltat@gmail.com Elektronik Tebligat Adresi: 16638-36089-52593

KEP Adresi: fatihsamiltat@hs01.kep.tr

sırasında takas, mahsuba ilişkin verdiği muvafakatin İİK'nın 83/a maddesi gereğince geçersiz olduğu anlaşıldığından mahkemece aksi yöndeki yazılı gerekçe ile davanın reddine karar verilmesi doğru olmamış, kararın bu nedenle bozulması gerekmiştir.” karar verilmiştir.

B. YARGITAY 3. HUKUK DAİRESİNE AİT KARARLAR^{4 5}

1. Yargıtay 3. Hukuk Dairesinin 03.02.2025 tarih 2024/1413 E., 2025/554 K. Sayılı Kararı

§5

“Davacı vekili; müvekkilinin davalı bankanın internet bankacılığı aracılığı ile 4 adet kredi kullandığını, davalı banka emekli maaş hesabından krediler için ayrı ayrı kesintiler yaptığını, yapılan bu kesintinin usule ve yasaya aykırı olduğunu, kredilerden kaynaklı kesintilerin kaldırılmasını, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik 1.000,00 TL kesintinin, kesintilerin yapıldığı tarihlerden itibaren işleyecek yasal faizi ile istirdatını, yargılama giderleri ve vekalet ücretinin davalı üzerinde bırakılmasını talep etmiştir. **(Değerlendirme ve Gerekçe)** Uyuşmazlık, davacının emekli maaşına davalı banka tarafından konulan blokenin kaldırılması, yapılan kesintilerin iadesi istemine ilişkindir. 17.04.2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanun'un 56. maddesi ile değişik 5510 sayılı Kanun'un 93. maddesinde "Bu kanun gereğince sigortalılar ve hak sahiplerinin gelir, aylık ve ödenekleri, Sağlık hizmeti sunucularının Genel Sağlık Sigortası hükümlerinin uygulanması sonucu kurum nezdinde doğan alacakları, devir ve temlik edilemez. Gelir, aylık ve ödenekler 88 inci maddeye göre takip ve tahsili gereken alacaklar ile nafaka borçları dışında haczedilemez." hükmü bulunmaktadır. 2004 sayılı Kanun'un 83/a maddesindeki; "82 ve 83. maddelerinde

⁴ Kararların tamamı "Mevzuat Bilgi Sistemi UYAP Mevzuat ve İçtihat Programı" adresinden alınmıştır. Söz konusu kararlar "Yeniden Eskiye" doğru sıralanmıştır.

⁵ Dilekçemizde belirtilmeyen ancak benzer yönde verilmiş Yargıtay 3. Hukuk Dairesi Kararları;

1. Yargıtay 3. HD., E. 2023/4661 K. 2024/3243 T. 22.10.2024
2. Yargıtay 3. HD., E. 2023/5452 K. 2024/3170 T. 21.10.2024
3. Yargıtay 3. HD., E. 2023/5106 K. 2024/2807 T. 7.10.2024
4. Yargıtay 3. HD., E. 2023/4962 K. 2024/2745 T. 2.10.2024

Gevher Nesibe Mah. İstasyon Cad. Çiçek Sk. Tuna Apt. No:2/7 Kocasinan/KAYSERİ

Ofis Telefonu: 0352 220 25 80 CEP Telefonu: 0506 028 5420

E-Posta Adresi: av.fatihsamiltat@gmail.com Elektronik Tebligat Adresi: 16638-36089-52593

KEP Adresi: fatihsamil.tat@hs01.kep.tr

yazılan mal ve hakların haczolunabileceğine dair önceden yapılan anlaşmalar muteber değildir." hükmüne karşın, 28.02.2009 tarihinde yürürlüğe giren 5838 sayılı Kanun'un 32. maddesi ile değişik 5510 sayılı Kanun'un 93. maddesinin birinci fıkrasında, "... bu fıkra göre haczi yasaklanan gelir, aylık ve ödeneklerin haczedilmesine ilişkin talepleri, borçlunun muvafakati bulunmaması halinde, icra müdürü tarafından reddedilir." düzenlemesine yer verilmiştir. 5510 sayılı Kanun'un 93. maddesi hükmünün 2004 sayılı Kanun'un 83/a maddesine göre daha özel düzenleme içerdiği ve takip hukukuna göre icra takibinin kesinleşmiş olması şartıyla haciz sırasında veya hacizden sonra 5510 sayılı Kanun'un 93. maddesi kapsamındaki gelir, aylık ve ödeneklerin haczine ilişkin verilen muvafakatin geçerli olacağı, bu durumda borçlunun haciz sırasında veya haciz işleminin gerçekleşmesinden sonraki dönemde haczedilmesi mümkün olmayan mal ve haklarla ilgili olarak bu hakkından vazgeçebileceği, sözleşme hukukuna göre bu yasağın kesin olmadığı, yasanın tarafların iradesine ağırlık vererek muvafakat yoluyla emekli aylıklarına bloke konulmasına, borcun başka teminatlara başvurulmadan ödenmesine imkan sağladığı, böylece tarafların sözleşme ile belirledikleri hükmü ortadan kaldırmadığı anlaşılmaktadır. Yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda temyizen incelenen karar, tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dayandıkları belgelere, uyumsuzluğa uygulanması gereken hukuk kuralları ile hukuki ilişkinin nitelendirilmesine, dava şartlarına, yargılama ve ispat kuralları ile kararda belirtilen gerekçelere ve özellikle davacı tarafından imzalanan taahhütnamelerle kredilere ilişkin ödemelerin emekli maaşı hesabından virman-takas-mahsup yapılarak tahsil edilmesine muvafakat edildiğinin, davacı tarafça sözleşmeden dönülmediği gibi borcun ne şekilde ödeneceğine ilişkin herhangi bir açıklama yapılmadığının, davalı **Bankanın da bu taahhüde inanarak başka teminat istemeden davacıya kredileri kullandığının, yine kesintilerin kredi sözleşmelerine istinaden yapılmış olup, borcun ödenmemesi üzerine davalı Bankanın, davacının maaşına bloke konulacağına dair hükme dayanarak kesinti ve tahsilat yapmasında hukuka aykırılık bulunmadığının anlaşılmasına göre usul ve kanuna uygun olduğundan, davacı vekilinin temyiz itirazlarının reddi ile kararın onanması gerekmiştir."**

Gevher Nesibe Mah. İstasyon Cad. Çiçek Sk. Tuna Apt. No:2/7 Kocasinan/KAYSERİ

Ofis Telefonu: 0352 220 25 80 CEP Telefonu: 0506 028 5420

E-Posta Adresi: av.fatihshamilat@gmail.com Elektronik Tebligat Adresi: 16638-36089-52593

KEP Adresi: fatihshamil.tat@hs01.kep.tr

Şeklinde karar verilmekle esasında Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin benzer gerekçeleri ile hareket edilmiş ancak birbirine zıt sonuçlara ulaşılmıştır.

2. Yargıtay 3. Hukuk Dairesinin 16.01.2025 tarih 2024/779 E., 2025/332 K. Sayılı Kararı

§6

“Davalı vekili; davalı banka tarafından kredi borcunun davacının maaş hesabından bloke koyularak tahsil edilmesinin mevzuata aykırı olmadığını ileri sürerek, istinaf talebinde bulunmuştur. **(Değerlendirme ve Gerekçe)** 17.04.2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanun'un 56'ncı maddesi ile değişik 5510 sayılı Kanun'un 93'üncü maddesinde "Bu kanun gereğince sigortalılar ve hak sahiplerinin gelir, aylık ve ödenekleri, Sağlık hizmeti sunucularının Genel Sağlık Sigortası hükümlerinin uygulanması sonucu kurum nezdinde doğan alacakları, devir ve temlik edilemez. Gelir, aylık ve ödenekler 88 inci maddeye göre takip ve tahsili gereken alacaklar ile nafaka borçları dışında haczedilemez." hükmü bulunmaktadır. 2004 sayılı Kanun'un 83/a maddesindeki; "82 ve 83 üncü maddelerinde yazılan mal ve hakların haczolunabileceğine dair önceden yapılan anlaşmalar muteber değildir." hükmüne karşın, 28.02.2009 tarihinde yürürlüğe giren 5838 sayılı Kanun'un 32 nci maddesi ile değişik 5510 sayılı Kanun'nun 93 üncü inci maddesinin birinci fıkrasında, "... bu fıkra göre haczi yasaklanan gelir, aylık ve ödeneklerin haczedilmesine ilişkin talepleri, borçlunun muvafakati bulunmaması halinde, icra müdürü tarafından reddedilir." düzenlemesine yer verilmiştir. Bu hükmün 2004 sayılı Kanun'un 83/a maddesine göre daha özel düzenleme içerdiği ve takip hukukuna göre icra takibinin kesinleşmiş olması şartıyla haciz sırasında veya hacizden sonra 5510 sayılı Kanun'un 93 üncü maddesi kapsamındaki gelir, aylık ve ödeneklerin haczine ilişkin verilen muvafakatin geçerli olacağı, bu durumda borçlunun haciz sırasında veya haciz işleminin gerçekleşmesinden sonraki dönemde haczedilmesi mümkün olmayan mal ve haklarla ilgili olarak bu haktan vazgeçebileceği, sözleşme hukukuna göre bu yasağın kesin olmadığı, yasanın tarafların iradesine ağırlık vererek muvafakat yoluyla emekli

Gevher Nesibe Mah. İstasyon Cad. Çiçek Sk. Tuna Apt. No:2/7 Kocasinan/KAYSERİ

Ofis Telefonu: 0352 220 25 80 **CEP Telefonu:** 0506 028 5420

E-Posta Adresi: av.fatihsamiltat@gmail.com **Elektronik Tebligat Adresi:** 16638-36089-52593

KEP Adresi: fatihsamil.tat@hs01.kep.tr

aylıklarına bloke konulmasına, borcun başka teminatlara başvurulmadan ödenmesine imkan sağladığı, böylece tarafların sözleşme ile belirledikleri hükmü ortadan kaldırmadığı anlaşılmaktadır. Yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda temyizden incelenen uyuşmazlıkta davacı tarafından imzalanan ek taahhütnamelerle kredilere ilişkin ödemelerin emekli maaşı hesabından virman -takas -mahsup yapılarak tahsil edilmesine muvafakat edildiğinin, davacı tarafça sözleşmeden dönülmediği gibi borcun ne şekilde ödeneceğine ilişkin herhangi bir açıklama yapılmadığının, davalı Bankanın da bu taahhüde inanarak başka teminat istemeden davacıya kredileri kullandığının, yine kesintilerin kredi sözleşmelerine istinaden yapılmış olup, icra müdürü tarafından yapılmış bir haczin de bulunmadığının, borcun ödenmemesi üzerine davalı Bankanın, davacının maaşına bloke konulacağına dair hükme dayanarak kesinti ve tahsilat yapmasında hukuka aykırılık bulunmadığının anlaşılmasına göre, İlk Derece Mahkemesince davanın reddine karar verilmesi gerekirken kabulü usul ve yasaya aykırı olup bozmayı gerektirmiştir.” Şeklinde yukarıda mevcut bulunan karar ile birebir aynı nitelikte karar vermiştir.

3. Yargıtay 3. Hukuk Dairesinin 03.10.2022 tarih 2024/253 E., 2022/3591 K. Sayılı Kararı

§7

“17.04.2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanun'un 56'ncı maddesi ile değişik 5510 Sayılı Kanun'un 93'üncü maddesi, 5510 sayılı Kanun'un 93'üncü maddesine değişiklik getiren ve 28.02.2009 tarihinde yürürlüğe giren 5838 sayılı Kanun'un 32/2-b maddesi, Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 31.01.2024 tarihli ve 2023/3-52 E., 2024/29 K. sayılı kararı. (Değerlendirme) 17.04.2008 tarihli ve 5754 sayılı Kanun'un 56'ncı maddesi ile değişik 5510 sayılı Kanun'un 93'üncü maddesinde "Bu kanun gereğince sigortalılar ve hak sahiplerinin gelir, aylık ve ödenekleri, Sağlık hizmeti sunucularının Genel Sağlık Sigortası hükümlerinin uygulanması sonucu kurum nezdinde doğan alacakları, devir ve temlik edilemez. Gelir, aylık ve ödenekler 88 inci maddeye göre takip ve tahsili gereken alacaklar ile nafaka borçları dışında haczedilemez." hükmü

Gevher Nesibe Mah. İstasyon Cad. Çiçek Sk. Tuna Apt. No:2/7 Kocasinan/KAYSERİ

Ofis Telefonu: 0352 220 25 80 **CEP Telefonu:** 0506 028 5420

E-Posta Adresi: av.fatihsamiltat@gmail.com **Elektronik Tebligat Adresi:** 16638-36089-52593

KEP Adresi: fatihsamil.tat@hs01.kep.tr

bulunmaktadır. 2004 sayılı Kanun'un 83/a maddesindeki; "82 ve 83 üncü maddelerinde yazılan mal ve hakların haczolunabileceğine dair önceden yapılan anlaşmalar muteber değildir." hükmüne karşın, 28.02.2009 tarihinde yürürlüğe giren 5838 sayılı Kanun'un 32 nci maddesi ile değişik 5510 sayılı Kanun'nun 93 üncü inci maddesinin birinci fıkrasında, "... bu fıkra göre haczi yasaklanan gelir, aylık ve ödeneklerin haczedilmesine ilişkin talepleri, borçlunun muvafakati bulunmaması halinde, icra müdürü tarafından reddedilir." düzenlemesine yer verilmiştir. Bu hükmün 2004 sayılı Kanun'un 83/a maddesine göre daha özel düzenleme içerdiği ve takip hukukuna göre icra takibinin kesinleşmiş olması şartıyla haciz sırasında veya hacizden sonra 5510 sayılı Kanun'un 93 üncü maddesi kapsamındaki gelir, aylık ve ödeneklerin haczine ilişkin verilen muvafakatin geçerli olacağı, bu durumda borçlunun haciz sırasında veya haciz işleminin gerçekleşmesinden sonraki dönemde haczedilmesi mümkün olmayan mal ve haklarla ilgili olarak bu hakkından vazgeçebileceği, sözleşme hukukuna göre bu yasağın kesin olmadığı, yasanın tarafların iradesine ağırlık vererek muvafakat yoluyla emekli aylıklarına bloke konulmasına, borcun başka teminatlara başvurulmadan ödenmesine imkan sağladığı, böylece tarafların sözleşme ile belirledikleri hükmü ortadan kaldırmadığı anlaşılmaktadır. Yukarıda yapılan açıklamalar doğrultusunda temyizen incelenen karar, tarafların karşılıklı iddia ve savunmalarına, dayandıkları belgelere, uyumsuzluğa uygulanması gereken hukuk kuralları ile hukuki ilişkinin nitelendirilmesine, dava şartlarına, yargılama ve ispat kuralları ile kararda belirtilen gerekçelere ve özellikle davacı tarafından imzalanan ek taahhütnamelerle kredilere ilişkin ödemelerin emekli maaşı hesabından virman-takas-mahsup yapılarak tahsil edilmesine muvafakat edildiğinin, davacı tarafça sözleşmeden dönülmediği gibi borcun ne şekilde ödeneceğine ilişkin herhangi bir açıklama yapılmadığının, davalı Bankanın da bu taahhüde inanarak başka teminat istemeden davacıya kredileri kullandığının, yine kesintilerin kredi sözleşmelerine istinaden yapılmış olup, icra müdürü tarafından yapılmış bir haczin de bulunmadığının, borcun ödenmemesi üzerine davalı Bankanın, davacının maaşına bloke konulacağına dair hükme dayanarak kesinti ve tahsilat yapmasında hukuka aykırılık bulunmadığının

Gevher Nesibe Mah. İstasyon Cad. Çiçek Sk. Tuna Apt. No:2/7 Kocasinan/KAYSERİ

Ofis Telefonu: 0352 220 25 80 CEP Telefonu: 0506 028 5420

E-Posta Adresi: av.fatihsamiltat@gmail.com Elektronik Tebligat Adresi: 16638-36089-52593

KEP Adresi: fatihsamiltat@hs01.kep.tr

anlaşılmasına göre usul ve kanuna uygun olduğundan, davacı vekilinin temyiz itirazlarının reddi ile kararın onanması gerekmiştir.” şeklinde karar verilmiştir.

C. DEĞERLENDİRMELERİMİZ VE GÖRÜŞLERİMİZİN SUNULMASI

§8 "Bankanın Takas, Mahsup ve Hakkına” dayanarak işlem yapması ve davacı tarafların da buna “onay verdiği” şeklinde bir gerekçe ileri sürülmesi bankaya İcra ve İflas Kanunu’nun aksine **sınırsız yetki sağlamaktadır**. Zira davalı bankalar bu karar ile İcra ve İflas Hükümlerine göre değil davacıların gerçek iradesi dahilinde dahi verilmiş bir onay olmaksızın sınırsız şekilde maaşı üzerinde hak ve yetkiye sahip olmaktadır.

§9 Bilindiği üzere **17.04.2008 tarih ve 5754 Sayılı Yasanın 56. maddesi ile değişik 5510 Sayılı Yasanın 93. maddesinde** aynen; *"Bu kanun gereğince sigortalılar ve hak sahiplerinin gelir, aylık ve ödenekleri, sağlık hizmeti sunucularının genel sağlık sigortası hükümlerinin uygulanması sonucu kurum nezdinde doğan alacakları, devir ve temlik edilemez. Gelir, aylık ve ödenekler 88. maddeye göre takip ve tahsili gereken alacaklar ile nafaka borçları dışında haczedilemez."* düzenlemesine yer verilmiştir. Anılan Yasa maddesine, **28.02.2009 tarihinde yürürlüğe giren 5838 Sayılı Kanun’un 32. maddesi** ile *"Bu fıkra göre haczi yasaklanan gelir, aylık ve ödeneklerin haczedilmesine ilişkin talepler, borçlunun muvafakati bulunmaması halinde, icra müdürü tarafından reddedilir"* hükmü eklenmiştir. İşbu hükümlerden de anlaşılacağı üzere “emekli maaşına” haciz/bloke/başkaca aktarımların yapılması ancak davacı tarafından verilecek muvafakat halinde mümkün olacaktır. Mevcut olaylarda böyle bir muvafakat olmadığı gibi emekli maaşının tamamına (yahut sınırlı bir kısmına, ki bu husus da davalı banka inisiyatifindedir) bu işlemin uygulanması da davacıların hayatını yaşanamayacak düzeye getirmektedir. Diğer yandan İcra ve İflas Kanunu m. 83 hükmünde; *"Maaşlar, tahsisat ve her nevi ücretler, intifa hakları ve hasılatı, ilama müstenit olmayan nafakalar, tekaüt maaşları, sigortalar veya tekaüt*

Gevher Nesibe Mah. İstasyon Cad. Çiçek Sk. Tuna Apt. No:2/7 Kocasinan/KAYSERİ

Ofis Telefonu: 0352 220 25 80 CEP Telefonu: 0506 028 5420

E-Posta Adresi: av.fatihsamiltat@gmail.com Elektronik Tebligat Adresi: 16638-36089-52593

KEP Adresi: fatihsamil.tat@hs01.kep.tr

sandıkları tarafından tahsis edilen iratlar, borçlu ve ailesinin geçinmeleri için icra memurunca lüzumlu olarak takdir edilen miktar tenzil edildikten sonra haczolunabilir. Ancak haczolunacak miktar bunların dörtte birinden az olamaz. Birden fazla haciz var ise sıraya konur. Sırada önde olan haczin kesintisi bitmedikçe sonraki haciz için kesintiye geçilemez." düzenlemesi aynı kanunun 83/a hükmünde ise; "82 ve 83'üncü maddelerde yazılı mal ve hakların haczolunabileceğine dair önceden yapılan anlaşmalar muteber değildir." şeklinde çok açık düzenleme bulunmaktadır. Kurulunuzca içtihadın birleştirilmesi talebimizin değerlendirilmesinde bu "açık hükmün de" dikkate alınmasını talep ederiz.

§10

Banka "kredi sözleşme hükümlerinin" içerisinde davacının "emekli maaşı" yahut "genel anlamda maaşı" hakkında bir düzenleme de bulunmamaktadır. Davalı bankaların sunmuş olduğu şablon sözleşmelerde⁶; "Müşteri Banka'ya karşı İşbu Sözleşmeden ve/veya herhangi bir sebepten (haksız fiil, sebepsiz zenginleşme vs.) doğmuş ve/veya doğacak her türlü borçlarının teminatını teşkil etmek üzere, Banka'nın Merkez ve Şubelerinde mevcut olan vadesi gelmiş ya da gelecek her tür hesap bakiyeleri, tüm hak ve alacakları, kıymetli evrak, kıymetli maden ve menkul kıymetleri, mevduat sertifikaları, bunların kuponları temettü vb. gelirleri, menkuller ve kiralık kasalar ile lehlerine gelmiş veya gelecek veyahut Banka marifetiyle gönderecekleri havale, EFT tutarları üzerinde **ilgili mevzuatın izin verdiği şartlar** dahilinde rehin, hapis, takas ve mahsup hakkının bulunduğunu, Bankanın müşteri lehine gelen havaleleri kabule ve virman yapmaya yetkili olduğunu kabul ve taahhüt eder. Banka, bu hak ve yetkilerini kullanmak zorunda değildir." şeklinde düzenleme bulunmaktadır. Sözleşme ayrıntısı ile incelenmek gerekirse;

§11

Hüküm içerisinde açıkça; "ilgili mevzuatın izin verdiği şartlar dahilinde rehin, hapis, takas ve mahsup hakkının bulunduğunu" ifade etmekte olup sözleşme bu hali ile kabul edilse dahi davalı bankalar tarafından söz konusu işlemler ilgili mevzuat çerçevesinde yapılması gereken işlemler olduğu açıktır. Yukarıda ayrıntısıyla belirtilmiş

⁶ Söz konusu sözleşme tarafımızca açılan Kahramanmaraş 2. Tüketici Mahkemesinin 2025/91 E. sayılı dosyasında davalı Türkiye Vakıflar Bankası tarafından sunulmuş sözleşmeden alınmıştır.

Gevher Nesibe Mah. İstasyon Cad. Çiçek Sk. Tuna Apt. No:2/7 Kocasinan/KAYSERİ

Ofis Telefonu: 0352 220 25 80 **CEP Telefonu:** 0506 028 5420

E-Posta Adresi: av.fatihsamiltat@gmail.com **Elektronik Tebligat Adresi:** 16638-36089-52593

KEP Adresi: fatihsamil.tat@hs01.kep.tr

hükümlerden de anlaşılacağı üzere “emekli maaşına” haciz/bloke/başkaca aktarımların yapılması ancak davacılar tarafından verilecek açık muvafakat halinde mümkün olacaktır. Mevcut davalarda da böyle bir muvafakat olmadığı açıktır.

§12 Açıkça görüldüğü üzere “ilgili mevzuat hükümleri” davalı bankaların dava konusu işlemlerine müsaade etmemektedir. Diğer yandan davalı bankalar tarafından “davacıların emekli maaşına” yönelik bir düzenleme bulunmamakla birlikte bizzat davalı bankalar tarafından “ilgili mevzuat hükümlerine” atıf yapılmak sureti ile yapmış olduğu işlemlerin mevzuata uygun olacağını taahhüt etmektedir. Hal böyle olmasına karşılık davalı bankaların kendi sözleşme hükümleri ile çeliştiği de ortadadır.

§13 Davalı bankalar tarafından sözleşme hükümlerinin “genel işlem şartı olması” dışında “açık ve kapsamının ne olacağı da” belirlenmemektedir. Zira bankalar tarafından bir yerden sonra “tüm hak ve alacakları” denilmek sureti ile söz konusu madde hükümleri sınırsız ve belirsiz hale getirilmektedir. Örneğin davacıların “nafaka” alınması halinde banka tarafından bu alacak hakkında takas/mahsup uygulanabilecek midir? Yahut banka tarafından 5510 Sayılı Yasanın 88. Maddesinde ifade edilen hak ve alacakları tahsil etmeye yetkili midir (sadece ihtimal olarak değerlendirilmektedir), anlaşılammamaktadır. Davalı bankalara göre bu alacaklar hususunda dahi banka yetkilidir.

§14 Davacılar hem emekli hem de tüketici konumundadır. İşbu nedenle korunmaya değer bir konumda olduğu tartışmasızdır. Bankalar tarafından kendileri sınırsız yetkiler ile yetkilendirilmiştir. Kanunun tereddütsüz hükümleri dikkate alınmadan karar verilmesi beklenemeyecektir.

Gevher Nesibe Mah. İstasyon Cad. Çiçek Sk. Tuna Apt. No:2/7 Kocasinan/KAYSERİ
Ofis Telefonu: 0352 220 25 80 **CEP Telefonu:** 0506 028 5420
E-Posta Adresi: av.fatihshamilat@gmail.com **Elektronik Tebligat Adresi:** 16638-36089-52593
KEP Adresi: fatihshamil.tat@hs01.kep.tr

SONUÇ VE İSTEM : *Yukarıda arz ve izah edilen nedenlerle ve kurulunca re'sen dikkate alınacak sair hususlar ile;*

1. İçtihadı birleştirme talebimizin **KABULÜNE**, Yargıtay İçtihadı Birleştirme Genel Kurulu'na içtihadı birleştirmek üzere **TOPLANTI ÇAĞRISI YAPILMASINA**,
2. İçtihadın birleştirilmesi ile **HUKUKİ ÖNGÖRÜLEMEZLİĞİN ORTADAN KALDIRILMASINA**, Bu hususta künyesi verilmeyen ancak benzer yönde verilmiş kararların da **TESPİTİNE**,
3. Keyfiyet üzerine verilecek kararın tarafımızca bildirilen **KEP, UETS yahut Elektronik Posta marifetiyle TEBLİĞİNE**, karar verilmesini talep ederiz. **30.05.2025**

**İçtihadı Birleştirme
Talebinde Bulunan Avukat**

Av. Fatih Şamil TAT

EKLER :

1. Başvuru Dilekçesinde Yer Alan Yargıtay Kararları,
2. Avukatlık Kimlik Fotokopisi